

Uitvoeringsrichtlijn Glas-in-loodpanelen

(URL 4002)

Deze uitvoeringsrichtlijn gaat in op de voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden bij de restauratie van glas-in-loodramen.

De glazenier die aan de uitvoeringsrichtlijn Glas-in-loodpanelen voldoet, moet de juiste kennis en expertise in huis hebben. De richtlijn stelt dan ook opleidings- en ervaringseisen. Hieronder wordt een aantal aspecten uit de uitvoeringsrichtlijn belicht, zodat u als eigenaar een idee heeft wat er zoal komt kijken bij werkzaamheden aan glas-in-lood. De volledige tekst van deze uitvoeringsrichtlijn is te vinden op de [website van Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg \(ERM\)](#).

Voorbereiding

Om inzicht te krijgen in de waarde van de glaspanelen is vooronderzoek nodig. Hierbij wordt gekeken naar cultuurhistorische en bouwtechnische aspecten.

- De cultuurhistorische en artistieke waarde wordt onder meer bepaald door te kijken naar de ouderdom, de voorstelling (bij figuratief glas-in-lood) en de gebruikte technieken.
- Bij bouwtechnisch vooronderzoek wordt gekeken naar de conditie van de verschillende onderdelen. Kan bijvoorbeeld hier en daar een gebroken ruitje vervangen worden, of moet het hele paneel van nieuw lood worden voorzien omdat het oude lood is uitgezakt? Of zijn misschien de brugstaven – die stevigheid moeten bieden – roestig en moeten ze behandeld worden?

Op basis van het vooronderzoek kunnen zulke vragen over behoud of (gedeeltelijke) vervanging worden beantwoord. Bij vervanging zijn er drie opties: kopiëren, imiteren en verbeteren. (zie www.stichtingerm.nl/restauratieladder). Daarnaast moet in dit stadium worden vastgesteld of het nodig is om een vergunning aan te vragen.

Documentatie

De bevindingen van het vooronderzoek moeten zorgvuldig worden gedocumenteerd. Daar bevat de uitvoeringsrichtlijn ook aanwijzingen voor. Zo is er een uitgebreide bijlage met voorbeelden van nummeringen en coderingen en met tekeningen waarop alle onderdelen van ramen en glas-in-loodpanelen zijn aangegeven en benoemd.

Uitvoering

Werkzaamheden op de bouwplaats

Vaak worden glas-in-loodpanelen uitgenomen om in het atelier of de werkplaats van een glazenier hersteld te kunnen worden. In deze uitvoeringsrichtlijn is bij de verschillende werkzaamheden beschreven wie hiervoor verantwoordelijk is, de glazenier of de bouwkundig aannemer. Om schade bij het loshalen te voorkomen en te zorgen voor een veilig transport en een goede opslag kan het beste een glazenier worden ingeschakeld. De bouwkundig aannemer is op zijn beurt verantwoordelijk voor eventueel herstel (bijvoorbeeld ontroesten of vervangen) van de brugstaven.

Werkzaamheden in de werkplaats/het atelier

In de uitvoeringsrichtlijn staan ook de werkzaamheden beschreven die in de werkplaats worden uitgevoerd, zoals het verlijmen van gebroken glas, het retoucheren van geschilderd glas en het in het lood zetten van het glas. Ook vindt u informatie over de eisen waaraan de toegepaste materialen moeten voldoen, zoals looddiktes en -profielen of soorten glasverf, lijm, soldeer en beglazingskit.

Bescherming

Regelmatig worden glas-in-lood panelen beschermd tegen bijvoorbeeld weersinvloeden of vandalisme. Daarom vindt u in de uitvoeringsrichtlijn – naast de werkzaamheden aan het glas-in-lood zelf – ook richtlijnen voor het aanbrengen van beschermende maatregelen, zoals beschermende beglazing of gaaspanelen.